

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT **IMMIGRACIÓ**

Coordinació: JULIA TRAVERIA, RAMON MANUEL

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	IMMIGRACIÓ			
Codi	101730			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Treball Social	3	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	1.8	4.2	
	Nombre de grups	1	1	
Coordinació	JULIA TRAVERIA, RAMON MANUEL			
Departament/s	PSICOLOGIA, SOCIOLOGIA I TREBALL SOCIAL			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
JULIA TRAVERIA, RAMON MANUEL	ramon.julia@udl.cat	6	

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Conèixer els conceptes i les metodologies dels fenòmens migratoris
2. Comprendre els canvis de tendències i les repercussions socials que es generen
3. Comprendre els processos de formació d'estereotips en relació al fenomen migratori. I detectar els mecanismes d'exclusió i discriminació
4. Reflexionar sobre la diversitat de normatives referides a la immigració
5. Ésser capaç de identificar conflictes i limitacions dels sistemes de garantia de drets socials en relació a les poblacions estrangeres.

Competències

CG1: Desenvolupar capacitat crítica i d'anàlisi i de síntesi

CG6: Adquirir coneixement d'altres cultures i costums

CG7: Exercir aprenentatge autònom i adaptació a noves situacions

CT1: Implementar la comunicació oral i escrita amb la llengua materna

CT2: Adquirir el domini d'una llengua estrangera

CT3: Utilitzar les TIC en el context professional i gestió de la informació

CT4: Afavorir el respecte als drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, a la promoció dels drets humans i als valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics

CE2: Conèixer els referents de les ciències humanes i socials que aporten al treball social elements de comprensió de la realitat social

CE6: Analitzar i avaluar els problemes i necessitats socials presents a la societat

CE9: Conèixer els sistemes de l'Estat del Benestar, les polítiques socials que desenvolupen i les prestacions que proporcionen

CE10: Dominar el conjunt de recursos i serveis socials així com saber determinar la seva idoneïtat en funció de les circumstàncies

CE14: Utilitzar el coneixement de les millors pràctiques per revisar i actualitzar els propis coneixements

Continguts fonamentals de l'assignatura

- Mòdul 1: Teories dels moviments migratoris.
- Mòdul 2: El concepte d'integració.
- Mòdul 3 : El dret d'asil i refugi.
- Mòdul 4: Tracta i tràfic d'éssers humans
- Mòdul 4 : Procediments administratius relacionats amb el procés migratori.

- Mòdul 5 : La inserció sociolaboral de les persones immigrades.
- Mòdul 6 : Fenomen migratori i immigració
- Mòdul 7 : La diversitat religiosa
- Mòdul 8 : Treball social i fet migratori

Eixos metodològics de l'assignatura

- Exposicions a classe dels continguts teòrics amb el suport de documents i fitxes resum
- Tallers de debat a partir de temes d'actualitat elegits pels alumnes que s'encarreraran de la explosió inicial i de regular el debat
- Tenir contacte directe amb alguna entitat o col·lectiu relacionat amb la immigració.
- Màxima participació de l'alumnat, en especial en els grups de treball
- Seguiment dels mitjans de comunicació: les notícies i el seu tractament

Sistema d'avaluació

AVALUACIÓ CONTÍNUA

- **BLOC 1-** Prova escrita (50%):
  - Activitat d'avaluació: Examen tipus test (50%). L'examen es realitzarà el dijous dia 21 de desembre. Amb dret a recuperació. La recuperació es farà la data que marki el calendari oficial. La nota de l'examen de recuperació no està limitada. En cas de fer l'examen de recuperació la nota que es considerarà per a la mitjana de l'assignatura serà la de l'examen de recuperació. Per fer la mitjana total de l'assignatura s'ha de treure un mínim de 4. Seguint amb la nova normativa d'avaluació si una persona no assoleix el 4 però la seva nota mitjana és superior al 5, li quedarà suspesa amb un 4,9.
- **BLOC 2-**Treball individual (25%)
  - Activitat d'avaluació: Elaboració d'un audiovisual sobre el fenomen migratori i treball social (25%). El treball s'ha d'entregar el dimarts dia 12 de desembre.
- **BLOC 3-**Participació a l'aula ((25%)
  - Activitat d'avaluació: Intervencions i aportacions a l'aula (25%). Atenent a l'alt valor atorgat a aquest apartat, per a poder optar a aquesta valoració cal assistir al 75% de les classes. Durant l'assignatura es realitzaran un conjunt de sessions realitzades per diferents persones expertes en diverses temàtiques que són matèria d'examen.

El passat 27 de gener de 2021 **es va acordar en les comisió de graus i màsters de la Facultat que a partir d'aquest curs 2021/22, s'aplicarà la qualificació de "no presentat" en totes les assignatures dels diferents graus i màsters de la FEPTS sempre que l'alumne hagi realitzat un percentatge de menys del 30% de les activitats d'avaluació de l'assignatura.** En el cas que hagi realitzat un 30% o més de les activitats d'avaluació, es posarà en l'acta la qualificació que li correspongu

AVALUACIÓ ALTERNATIVA

- **BLOC 1-** Prova escrita (80%). L'examen es dividirà en una part teòrica amb el valor d'un 80% i un comentari de text que valdrà un 20%.
  - Activitat d'avaluació: Examen escrit (80%). Dret a recuperar. L'examen serà el dia que marki el calendari oficial de l'assignatura
- **BLOC 2-**Treballs individuals (20%)
  - Activitat d'avaluació 1: Elaboració d'un audiovisual sobre el fenomen migratori i treball social (20%). El video es presentarà a l'aula amb la resta de companys el dimarts dia 19 de desembre.
- **És molt important estar en contacte amb el professor pel seguiment de l'avaluació alternativa**

Bibliografia i recursos d'informació

- AJA, Eliseo; (2006) 3 Seminari Immigració i Europa. Immigració i drets de ciutadania. Fundació CIDOB. Barcelona
- APARICIO, Rosa, TORNOS, Andrés y LABRADOR, Jesús; (1999): *Inmigrantes, integración, religiones*. Universidad pontificia de comillas de Madrid.
- BLANCO, Cristina; (2000): *Las migraciones contemporáneas*. Alianza Editorial. Madrid
- BLANCO, Cristina;(2007): *Transnacionalismo. Emergencia y fundamentos de una nueva perspectiva migratoria*. Papers. Revista de Sociologia. Nº 85 pag 13-29. Barcelona
- CACHÓN, Lorenzo; (2009): *La España Inmigrante: marco discriminatorio, mercado de trabajo y políticas de integración*. Anthropos Editorial. Barcelona
- CASTLES, Estephen i MILLER, Mark.J; (2004): *La era de la migración. Movimientos internacionales de población en el mundo moderno*. Universidad autónoma de Zacatecas. México. D.F.
- CHECA, Francisco, ARJONA, Ángeles, CHECA, Juan Carlos ;(2003): *La integración social de los*

- inmigrados. Modelos y experiencias.* Icaria editorial S.A. Barcelona
- Colectivo IOE; (2010): Discursos de la población migrante en torno a su instalación en España. Exploración cualitativa. Centro de Investigaciones sociológicas (CIS). Madrid.
  - DASSETO, Félíce; (2004): Más allá de lo intercultural: los retos de la co-inclusión. Revista CIDOB d'afers internacionals nº 66-67. Barcelona.
  - DASSETO, Félíce; (2006): *Identidades e interacciones en los nuevos marcos sociales.* Revista CIDOB d'afers internacionals. Nº 73-74. Barcelona.
  - DELGADO, Manuel; (1998): *Diversitat i integració.* Editorial Empúries. Barcelona.
  - DE LUCAS, Javier i TORRES, Francisco ;(2002): *Inmigrantes: ¿Cómo los tenemos? Algunos desafíos y (malas) respuestas.* TALASA Ediciones S.L. Madrid.
  - DOMINGO, Andreu i SABATER, Albert ;(2009): *Impacte de la crisi econòmica en la immigració internacional a Catalunya l'any 2008.* Fundació Bofill. Editorial Mediterrània. Barcelona
  - GARCIA ROCA, Joaquín i LACOMBA, Joan; (2008): *La inmigración en la sociedad española. Una radiografía multidisciplinar.* Edicions Bellaterra. Barcelona
  - GARRETA, Jordi; (2003) : *La integración sociocultural de las minorías étnicas (gitanos e inmigrantes).* Editorial Anthropos. Barcelona
  - GARRETA, Jordi; (2011): *Barça o Barzakh. Els impactes de l'emigració al Senegal.* Icaria Editorial S.A. Barcelona
  - GÓMEZ, Paloma ; (1999): *Gestión y puesta en práctica de la reagrupación familiar como estrategia.* Revista Migraciones. Nº 5 pag 26-55. Universidad Pontificia de Comillas
  - GREGORIO, Carmen; (1998): *Migración femenina. Su impacto en las relaciones de género.* Narcea S.A de Ediciones. Madrid.
  - IZQUIERDO, Antonio; (2008): *El modelo de inmigración y los riesgos de exclusión* Fundación FOESSA. Càritas Española Editores. Madrid
  - JULIÀ Ramon, NOTARIO Sebastián, MOYA Antoni. (2016). Trabajo social e inmigración africana en tiempos de crisis. Diálogo entre teoría y práctica profesional. Congreso Trabajo Social Madrid. Trabajo Social Hoy: una profesión, múltiples ámbitos. Colegio Oficial de Trabajadores Sociales de Madrid.
  - JULIÀ, Ramon. (2016). Strategies for the social and professional integration of African immigrants in times of crisis in Garreta, J. Ed. Immigration into Spain: Evolution and socio-educational challenge. Editorial Peter Lang. Pp. 93-118
  - JULIÀ, Ramon. (2015). Africans a la cruïla. La inserció sociolaboral de les persones immigrades en temps de crisi. Edicions de la Universitat de Lleida.
  - JULIÀ, Ramon; (2009): *Estrategias de inserción sociolaboral de las personas inmigradas en la búsqueda de empleo. Elementos para el análisis de la ocupabilidad.* Revista de Servicios Sociales y Política Social. Nº 85. Pag-83-100.
  - KAPLAN, Adriana; (1996): *Procesos migratorios y relaciones interétnicas.* Instituto Aragonés de Antropología. Zaragoza.
  - LACOMBA , Joan; (2001): *El islam inmigrado. Transformaciones y adaptaciones de las prácticas culturales y religiosas.* Ministerio de educación, cultura y deporte.
  - LAPARRA, Miguel; (2003): *Extranjeros en el purgatorio. Integración social de los inmigrantes en el espacio local.* Edicions bellaterra. Barcelona.
  - MAALOUF, Amin.; (1999): *Les identitats que maten. Per una mundialització que respecti la diversitat.* Edicions La campana. Barcelona
  - MARTÍNEZ VEIGA, Ubaldo; (2004): *Trabajadores invisibles. Precariedad, rotación y pobreza de la inmigración en España.* Los libros de la catarata. Madrid.
  - MATA, Anna, DOMINGO, Jordi, i JULIÀ, Ramon: (2007): *Lògiques, paradoxes i oportunitats. La inserció sociolaboral de la població immigrada a les terres de Lleida.* Edicions de la Universitat de Lleida.
  - MAYORAL, Dolors i Tor, Mercè; (2009): *Cultures en interacció. La vida quotidiana.* Edicions 62, S.A. Barcelona
  - MORENO, Javier i Bruquetas, María; (2011): *Immigració i Estat del Benestar a Espanya.* Col.lecció estudis socials. Nº 31. Obra Social la Caixa.
  - NAÏR, SAMI; (2006): *Y vendrán...Las migraciones en tiempos hostiles.* Editorial Planeta. Barcelona
  - OSO, Laura; (1998): *La migración hacia España de mujeres jefas del hogar.* Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales. Instituto de la mujer. Madrid.
  - PALLARÉS, Joan; (2007): *Mujeres inmigrantes y trabajo sexual en Lleida.* Edicions de la Universitat de Lleida
  - PARELLA, Sònia; (2003): *Mujer inmigrante y trabajadora: la triple discriminación.* Editorial Anthropos.

Barcelona.

- PEDREÑO, Andrés i HERNÁNDEZ, Manuel; (2005): *La condición inmigrante. Exploraciones e investigaciones desde la Región de Murcia. Colección aula de debate. Universidad de Murcia.*
- PORTES, Alejandro i DEWIND, Josh; (2006): *Repensando las Migraciones. Nuevas perspectivas teóricas y empíricas. Colección Migración. Universidad autónoma de Zacatecas. México.*
- RIBAS, Natalia; (2004): *Una invitación a la sociología de las migraciones. Edicions bellaterra. Barcelona*
- SAMPER, Sarai i MORENO, Raquel; (2009): *Trajectòries sociolaborals de la població immigrada. Factors explicatius. Informes breus Fundació Bofill. Editorial Mediterrània. Barcelona*
- SAMPER, Lluís, AGUSTÍ, Alfred, DOMINGO, Jordi, GARRETA, Jordi, MAYORAL, Dolors i MOLINA, Fidel; (2002): *Integració social dels immigrants a Lleida: noves i velles migracions. Pagès editors. Lleida*
- SÁNCHEZ, Gaspar, ESCOBAR, Cristina i ANDRÉS, Teodoro; (2002): *Migraciones y redes sociales. Ediciones Universidad de Salamanca. Salamanca*
- SANTAMARÍA, Enrique; (2002): *La incógnita del extraño. Una aproximación a la significación sociológica de la inmigración no comunitaria. Editorial ANTHROPOS. Barcelona.*
- SANTAMARIA, Enrique; (2002): *Inmigración y barbarie. La construcción social y política del inmigrante como amenaza. Papers Revista de Sociologia. Nº 66 pag 59-75. Barcelona*
- SARTORI, Giovanni; (2001): *La sociedad multiétnica. Pluralismo, multiculturalismo y extranjeros. Editorial Taurus. Madrid.*
- SASSEN, Saskia; (2003): *Contra geografías de la globalización. Género y ciudadanía en los circuitos transfronterizos. Traficantes de sueños Mapas. Madrid*
- SAYAD, Abdelmalek; (2010): *La doble ausencia. De las ilusiones del emigrado a los padecimientos del inmigrado. Editorial ANTHROPOS. Barcelona*
- SERAFÍ, Joan i GIMENO, Celestí; (2006): *Migración e interculturalidad. De lo global a lo local. Publicacions de la Universitat Jaume I. València.*
- SOLÉ, Carlota, ALCALDE, Rosa, PONT, Josep, LURBE, Kàtia i PARELLA, Sònia ; (2002): *El concepto de integración desde la sociología de las migraciones. Revista Migraciones nº 12 pag 9-41. Universidad Pontificia de Comillas.*
- SORIANO, Jaume; (2009): *Anàlisi comparada d'audiències i consums culturals dels estrangers a Catalunya. Fundació Jaume Bofill. Barcelona*
- SORONELLAS, Montserrat; (2010): *Familias en la migración. Emociones, solidaridades y obligaciones en el espacio transnacional. Icaria Desarrollo rural. Barcelona*
- TEZANOS, José Félix; (2008): *Condiciones laborales de los trabajadores inmigrantes en España. Editorial sistema. Madrid.*
- ZAPATA, Ricardo ; (2004): *Inmigración, innovación política y cultura de acomodación en España. Un análisis comparativo entre Andalucía, Cataluña, la Comunidad de Madrid y el Gobierno central. CIDOB. Barcelona.*
- ZUBERO, Imanol; (2004): *¿Qué significa integrarse? De la integración como fin a la integración como proceso. Revista Documentación social. Nº 132 pag 7-34. Càritas Española Editores. Madrid.*